

Bývalý prezident Evropské kardiologické společnosti prof. Franz Loogen zemřel

Ve věku 91 let zemřel 3. září 2010 v Düsseldorfu profesor Franz Loogen, dřívější ředitel Kardiologické, pneumologické a angiologické kliniky Univerzity Heinricha Heineho v Düsseldorfu. V roce 1967 se stal vedoucím první kardiologické katedry v Německu, v Düsseldorfu. V letech 1975–1976 byl předsedou Německé kardiologické společnosti a navíc byl dlouholetým vydavatelem německého kardiologického časopisu *Zeitschrift für Kardiologie* spolu s prof. Lichtlenem. V roce 1987 byl oceněn Záslužným křížem Německé spolkové republiky 1. třídy (Bundesverdienstkreuz der 1. Klasse).

Prof. Loogena jsem velmi dobře znal, pracovali jsme spolu osm let (v letech 1976–1984) ve výborech Evropské kardiologické společnosti, ve druhém funkčním období 1980–1984 (tehdy byla čtyřletá funkční období výboru Evropské kardiologické společnosti) se stal prof. Loogen prezidentem Evropské kardiologické společnosti (po prof. Henrim Denolinovi) a v těchto letech jsem měl tu čest jako viceprezident Evropské kardiologické společnosti s ním spolupracovat. V roce 1984 se pak stal jeho milovaný Düsseldorf místem konání kongresu Evropské kardiologické společnosti. Byl to po 2. světové válce první evropský kardiologický kongres v Německu, který se konal za účasti téměř 10 000 účastníků.

Prof. Loogen byl laskavý, vzdělaný a chápající člověk. Snažil se udržovat vědecké styky s kardiologií ze zemí za železnou oponou. Vedl i výjezd výboru na kongres Kardiologické společnosti SSSR do Tbilisi v Arménii.

Na pozvání České kardiologické společnosti přijel také do Prahy. V roce 1984 přednášel v posluchárně tehdejší II. výzkumné základny (nyní Kliniky kardiologie) IKEM v Thomayerově nemocnici v pavilonu B5 o „epidemii“ plicní arteriální hypertenze způsobené v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku anorektikem aminorex fumarátem (Menocilem firmy Cilag). Tato „epidemie“ se objevila jen v zemích, kde byl tento lék na trhu. V sousedních zemích, kde tento lék na trhu nebyl, nedošlo ke zvýšení výskytu plicní arteriální hypertenze (Francie, ČSR). Po stažení aminorex fumarátu z trhu výskyt plicní arteriální hypertenze poklesl na původní úroveň. Tyto nálezy poprvé ukázaly, že plicní arteriální hypertenze může být způsobena i léky. Plicní arteriální hypertenze se objevila jen u zlomku pacientů užívajících tento lék, patrně u osob s geneticky podmíněnou vnímavostí. Anorektika dnes považujeme za rizikový faktor plicní arteriální hypertenze.

Jeho přednáška byla také uveřejněna anglicky a rusky v časopise *Cor et Vasa*, jehož jsem byl tehdy šéfredaktorem

(Loogen F. Long-term follow-up of pulmonary hypertension in patients with and without anorectic drug intake. *Cor Vasa* 1985;27:111–124).

Jeho přednáška i publikace obsahovaly dlouhodobé výsledky sledování těchto pacientů, a tím byly zvláště cenné. Zjistil, že desetileté přežívání pacientů s plicní arteriální hypertenzí užívajících aminorex fumarát je lepší než přežívání pacientů s plicní arteriální hypertenzí bez anamnézy používání anorektika (65 % vs. 38 %). Obdobná byla i hemodynamická data získaná opakovanou srdeční katetrizací.

Na sympoziu o normálních hodnotách krevního oběhu při fyzické námaze, konaném v Římě, mi během posezení v kavárně nabídl tykání, a tak jsem se dozvěděl více z jeho zajímavého života. V mládí hrál aktivně fotbal a zřejmě s velkým umem, protože to dotáhl na fotbalistu útoku proslulého německého ligového klubu FC Bayern. Hrál i za války v Praze těsně před tím, než musel narukovat ke zdravotní službě na západní frontě v roce 1944. Zajetí prožil v Anglii, kde využívali jeho fotbalového umu a každou sobotu musel hrát fotbal. Proto byl propuštěn ze zajetí mezi posledními v roce 1948. Po válce jej čekalo rozhodnutí – profesionálně fotbal, nebo medicína. Zvolil si medicínu a v ní kardiologii. Počátek však nebyl tak jednoduchý, stal se neplaceným asistentem I. interní kliniky Lékařské akademie v Düsseldorfu a na živobytí si vydělával jako hráč Fortuny Düsseldorf. V roce 1954 byl lékařem národního fotbalového mužstva Spolkové republiky Německo, které vyhrálo mistrovství světa ve fotbale v Bernu. Již v roce 1954 uveřejnil Loogen učebnici srdeční katetrizace v němčině.

Ve výboru Evropské kardiologické společnosti sehrál důležitou úlohu, neboť v té době se výbor rozhodl pořádat v budoucnosti evropské kongresy častěji než jednou za čtyři roky. A tak začal vývoj Evropské kardiologické společnosti do podoby, v jaké ji známe dnes.

Prof. Franz Loogen byl zakladatelem německé kardiologie. Byl jmenován i čestným členem Německé kardiologické společnosti a Německé internistické společnosti. V Düsseldorfu byl také jmenován doktorem honoris causa. Za své zásluhy získal i zlatou medaili Evropské kardiologické společnosti.

Prof. MUDr. Jiří Widimský, DrSc., FESC, FAHA,
Klinika kardiologie, IKEM, Praha,
e-mail: widimsky@seznam.cz